

Villa KULTALA

**HYVÄÄ KOHTELUA KOSKEVA
SUUNNITELMA**

Päivitetty 10.1.2025

Villa

KULTALA

- Villa Kultala sijaitsee Kurikassa, Jalasjärvellä, pienessä Koskuen kylässä
- Kultalassa asuvat nuoret ovat 7-17 -vuotiaita
- Jokaisella lapsella on oma huone, josta löytyy myös oma wc
- Pihapiirissä on frisbeegolfrata, keinut, skeittiramppi ja koripalloteline
- Sisällä on biljardi.- ja pingispöytä

VILLA KULTALAN HYVÄÄ KOHTELUA KOSKEVA SUUNNITELMA

- Hyvää kohtelua suunnitelma on tehty yhdessä Villa Kultalaan sijoitettujen lasten kanssa.
- Suunnitelman tarkoitus on tukea Kultalaan sijoitettujen lasten itsemääräämisoikeuden toteutumista sijoituksen aikana.
- Suunnitelman avulla vahvistetaan lasten ja aikuisten yhteisymmärrystä Villa Kultalan säännöistä ja arjen toiminnasta. Yhteinen ymmärrys asioista luo luottamusta ja avoimuutta lasten ja aikuisten välille.
- Hyvää kohtelua suunnitelman avulla on tarkoitus ehkäistä rajoitustoimenpiteiden käyttöä.
- Villa Kultalassa hyvästä kohtelusta keskustellaan jokaisen lapsen kanssa arjessa, keskusteluissa omaohjaajahetkissä ja asiakassuunnitelmaneeuvotteluissa. Asiasta keskustellaan yhdessä yhteisöpalavereissa ja arjen yhteisissä keskusteluissa.

VILLA KULTALAN ARVOT

Turvallisuus

Toisen
kunnioittaminen

Tasavertaisuus

Yhteisöllisyys

Osallisuus

Yksilöllisyys

LASTEN ITSEMÄÄRÄMISOIKEUDEN TUKEMINEN JA VAHVISTAMINEN

- Lapsen omiin toivomuksiin ja mielipiteisiin kiinnitetään huomiota. Villa Kultalassa jokaisella lapsella on oma huone, jonka hän voi sisustaa haluamallaan tavalla.
- Yhteisöpalavereissa lapset saavat esittää omia toiveitaan ruokalistaan, sekä toimintatorstaiden ja laatulauantaiden ohjelmaan. Tällä tavalla he saavat vaikuttaa retkien ja yhteisten aktiviteettien suunnitteluun.
- Villa Kultalaa hankitaan lasten toiveiden mukaisia harrastusvälineitä ja toteutetaan lasten omia harrastustoiveita, jotta jokaisella nuorella olisi mieleistä tekemistä omassa arjessaan.
- Lapsille maksetaan viikkorahaa 17e/ viikko. Lapset saavat itse päättää mihin käyttävät omat rahansa. Lapsilla on vaikuttamismahdollisuus myös omaan pukeutumiseen sekä hygienia- ja tuoteostoksiin.
- Lapsilta kysytään viikottain palautetta aktiviteeteista ja toiminnasta.

VILLA KULTALAN SÄÄNNÖT:

Yksikössä ei käytetä, säilytetä tai myydä päihteitä

Yksikössä ei käytetä väkivaltaa tai sanallista uhkailua

Yksikön alueella ei tehdä avotulta

Toisia lapsia tai aikuisia ei saa kuvata ilman toisen lupaa

VILLA KULTALAN ARJEN TOIMINTAKÄYTÄNNÖT

- Käyttäytyään hyvin ja toista kunnioittavasti.
- Kunnioitetaan toisten yksityisyyttä ja esim. toisten kuvaaminen on kielletty.
- Keskustelemme toisillemme ja kuuntelemme toisiamme.
- Ulkoilusta sovitaan vuorossa olevan ohjaajan kanssa.
- Hiljaisuus alkaa arkena 21:30 ja viikonloppuisin sekä loma-aikoina klo 22. Noudatetaan yleisestikin yhteisiä aikatauluja.
- Omista tavaroista huolehditaan. Kenellekään ei lainata tavaroita tai rahaa. Kaikenlainen kaupankäynti on kielletty.
- Huolehditaan yhdessä siisteydestä ja jokainen siivoaa omat jälkensä yleisistä tiloista.

HYVÄ KOHTELU ON SEURAAVIA ASIOITA:

- Tullaan toimeen kaikkien kanssa.
- Ymmärretään toisiamme ja ollaan myötätuntoisia.
- Välitetään toisistamme.
- Keskustellaan normaalilla äänellä.
- Aikuiset on tukena ja kuuntelee.
- Jokaisella on oikeus omaan rauhaan.
- Arvostetaan toistemme mielipiteitä.
- Tehdään asioita paljon yhdessä.

“Välillä jotkut nuoret voi käyttäytyä huonosti ja tyyliin kiljuu, mut ohjaajat puuttuu siihen sit kyl.”

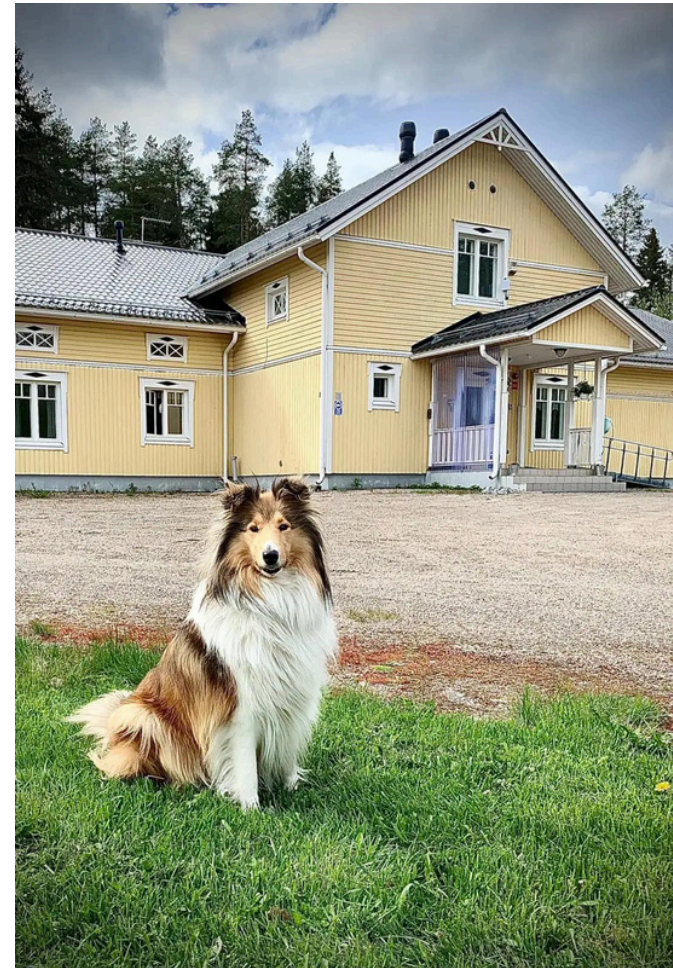

OMAOHJAAJAT VILLA KULTALASSA

- Villa Kultalassa arjen työ perustuu hyvään vuorovaikutussuhteeseen ja vahvaan omaohjaajuuteen
- Jokaiselle lapselle nimetään kaksi omaohjaajaa
- Omaohjaajat toimivat "lähiaikuisena" koko Villa Kultalassa asumisen ajan
- Omaohjaajan ensisijainen tehtävä on muodostaa turvallinen ja myönteinen suhde lapsen kanssa

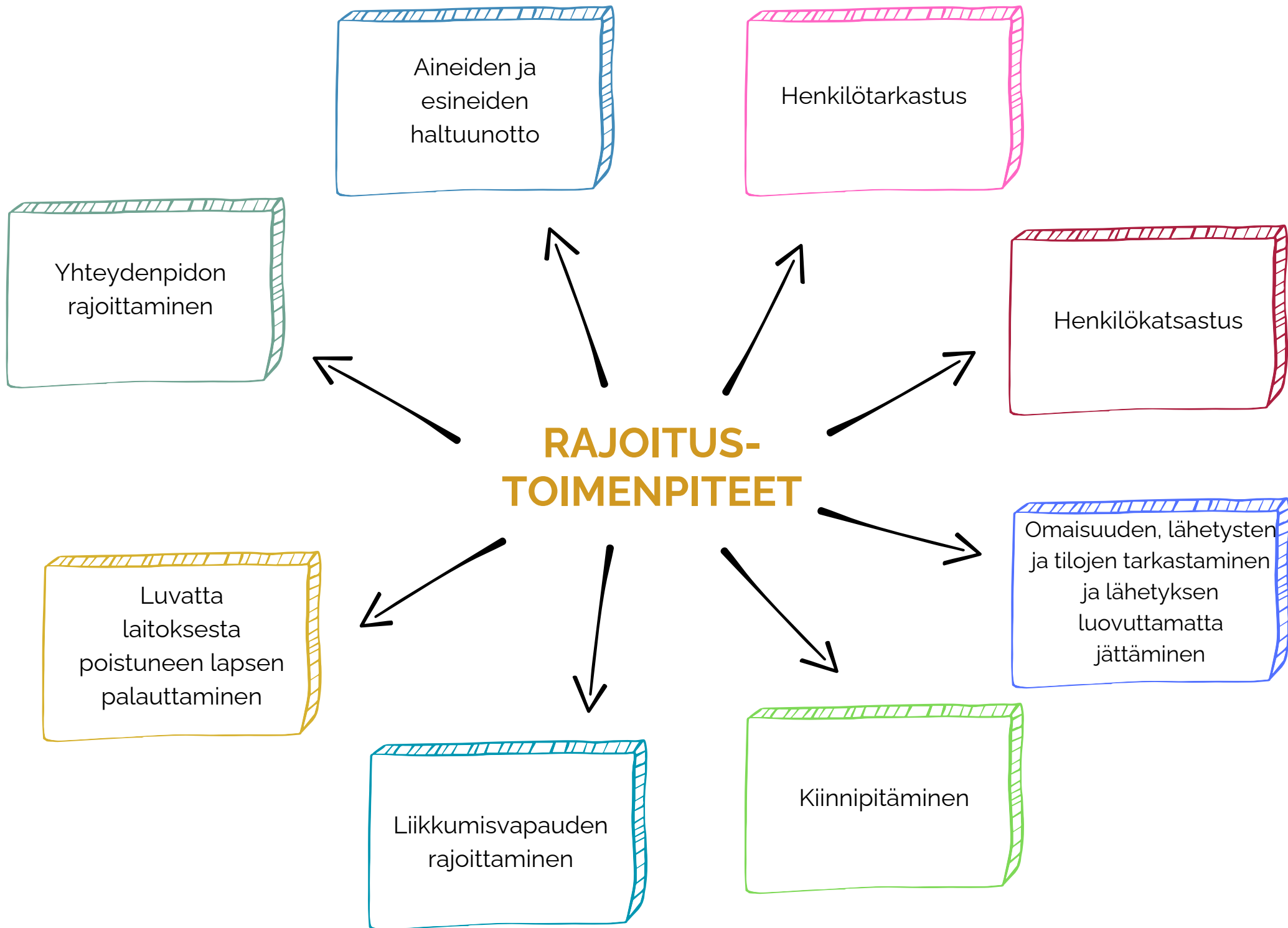
"On chillii, et meil on omaohjaajat ja olis kivaa jos mun omaohjaaja olis aina töissä!"

"Se on hyvä, et yks tyyppi on perillä mun kaikista asioista"

RAJOITUSTOIMENPITEET

- Villa Kultalassa lastensuojelulain mukaisia rajoitustoimenpiteitä ei käytetä rangaistuskeinona. Rajoitustoimenpiteitä käytetään ainoastaan silloin, kun lapsen tai toisen henkilön terveys tai turvallisuus on vaarassa ja rajoitustoimenpide on täten perusteltu.
- Lapsella on oikeus keskustella häneen kohdennetuista rajoitustoimenpiteistä Villa Kultalan henkilökunnan, huoltajien ja lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa.
- Rajoitustoimenpide on toteutettava turvallisesti ihmisarvoa kunnioittaen, ottaen huomioon hänen yksilöllinen tilanteensa, ikä, sukupuoli sekä kulttuuri- ja uskonnollinen tausta huomioiden.
- Rajoituksen aikana on huolehdittava lapsen yksilöllisistä tarpeista ja perustarpeista. Rajoitus ei saa sisältää alistamista, kurittamista eikä muulla tavoin loukkaavaa kohtelua.
- Rajoituksen käyttö on lopetettava heti, kun rajoittaminen ei enää ole välttämätöntä.
- Päätöksen rajoitustoimenpiteestä tekee laitoksen johtaja tai hänen määräämänsä hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö eli ohjaaja tai lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä.
- Lapsen kanssa keskustellaan rajoitustoimenpiteestä ja sen mahdollisista vaikutuksista hoito- ja kasvatussuunnitelmaan. Lapsen vanhempien/huoltajien kanssa keskustellaan myös lapseen kohdistuneesta rajoitustoimenpiteestä ja sen vaikutuksista.
- Lapsi ja huoltajat saavat aina kirjallisena päätöksen rajoitustoimenpiteestä, josta lastensuojelulain mukaan kuuluu tehdä kirjallinen rajoitustoimenpidepäätös. Päätös käydään aina lapsen kanssa yhdessä läpi.

RAJOITUSTOIMENPITEET

Kuka voi päättää rajoittamisesta?

- Sinulle nimetty sosiaalityöntekijä voi päättää:
 - Sinulle osoitettua viestiä tai muuta lähetystä, joka on tarkastettu, ei luovuteta sinulle
 - Liikkumisvapauden rajoittamisesta, jos rajoittaminen on tarpeen pidempään kuin seitsemän (7) vuorokautta
 - erityisen huolenpidon lopettamisesta
 - yhteydenpidon rajoittamisesta kiireellisen sijoituksen yhteydessä.
- Johtava sosiaalityöntekijä voi päättää:
 - yhteydenpidon rajoittamisesta ja olinpaikan ilmoittamatta jättämisestä esimerkiksi vanhemmille
 - erityisen huolenpidon aloittamisesta ja jatkamisesta.

RAJOITUSTOIMENPITEET

- Lastensuojelulaitoksen johtaja tai hänen määräämänsä hoito- ja kasvatushenkilöstöön kuuluva henkilö voi päättää :
 - aineiden ja esineiden haltuunotosta, jos ainetta tai esinettä ei palauteta
 - henkilönkatsastuksesta
 - omaisuuden, tilojen, viestien ja muiden lähetysten tarkastamisesta
 - enintään seitsemän (7) vuorokautta kestävästä liikkumisvapauden rajoittamisesta
 - eristämisestä ja sen jatkamisesta.

“Rajarit on kyl ollu aina perusteltuja, vaikka ne onkin siinä hetkessä sillo ärsyttänyt. Niit ei oo kyl ollu mulla pitkään aikaan...”

- Vain lastensuojelulaitoksen johtaja voi päättää lyhytaikaisesta, enintään 30 vuorokautta kestävästä yhteydenpidon rajoittamisesta. Jos rajoittaminen on tarpeen pidempään tai alun perin enintään 30 vuorokautta kestänyttä rajoittamista on tarpeen jatkaa, päätöksen tekee johtava sosiaalityöntekijä.

TURVALLISUUS

- Väkivallan uhatessa tilanteen ulkopuolella olevat lapset ja mahdolliset muut henkilöt ohjataan aikuisjohtoisesti rauhalliseen tilaan, jossa ohjaajat kertovat miksi näin toimitaan ja odottavat lasten kanssa tilanteen raukeamista.
- Tilanteeseen jää tarvittava määrä ohjaajia ja tarvittaessa paikalle voidaan kutsua avuksi poliisi ja vartija.
- Tämä toimintatapa käydään lasten kanssa heidän yksikköön tullessaan läpi, jotta he tietävät miksi näin toimitaan.
- Tarvittaessa yksikköön kutsutaan lisäresurssia turvaamaan lasten ja muiden henkilöiden turvallisuutta.

TURVALLISUUS

- Villa Kultalassa käydään uusien lasten tullessa yksikköön ja säännöllisin väliajoin keskustelua aggressiivisuudesta, itsehillinnästä ja suuttumuksesta.
- Tähän Villa Kultalassa on olemassa oma haastattelulomake, jonka avulla pyritään ennaltaehkäisemään uhkaavia ja väkivaltatilanteita.
- Haastattelulomake käydään aina lapsen kanssa keskustellen läpi ja lapsen toiveet esim. siitä miten häntä autetaan vaikeiden tunteiden hallinnassa ja rauhoittumisessa tuodaan kaikkien työntekijöiden tietoon.
- Tunnetaitoja ja keskustelemalla ristiriitojen selvittämistä harjoitellaan yhdessä Kultalan arjessa ja työstetään suunnitelmallisesti omaohjaajatyöskentelyssä.

"Te kyl suojelette meitä sillee, et todellakin on turvallinen olo" *nauraa*

RAJOITUSTOIMENPITEIDEN JÄLKEEN TOIMIMINEN

- Rajoitustoimenpiteet käydään keskustellen läpi lapsen kanssa rajoitustoimenpiteen toteuttamisen jälkeen ja mietitään yhdessä miten vastaava voidaan jatkossa välttää. Tilanne käydään läpi heti, kun lapsi ymmärtää asian merkityksen.
- Arvioinnissa käydään lapsen kanssa läpi rajoitukseen johtanutta tilannetta, rajoituksen tarve ja perusteet, rajoituksen toteuttamistapa ja vaikuttavuus sekä toimenpiteeseen osallistuneiden ohjaajien toimintaa tilanteessa.
- Rajoitus ja sen toteuttamistapa käydään läpi yhdessä myös lapsen huoltajien kanssa.

“Se on kyl hyvä, et niistä puhutaan.”

OIKEUSTURVAKEINOT

- Jos asiasi ei selviä keskustelemalla, käytössäsi on erityisiä lailla säänneltyjä mahdollisuuksia turvata omien oikeuksiesi toteutuminen. Niitä kutsutaan oikeusturvakeinoiksi. Kukaan ei saa kieltää tai painostaa sinua luopumaan oikeudestasi käyttää oikeusturvakeinoja. Sinua ei saa myöskään rangaista oikeusturvakeinojen käyttämisestä.

Oikeusturvakeinot

Mitä?	Miksi?	Kenelle?
 Oikaisuvaatimus	Viranomaisen tekemästä epätydyttävästä päätöksestä	Päätöksen tehneelle taholle
 Muistutus	Palvelun laadusta tai palvelussa saadusta kohtelusta	Sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalitoimen johtavalle viranhaltijalle
 Kantelu	Jos viranomainen tai vastaava taho on toiminut lainvastaisesti tai jättänyt velvollisuutensa hoitamatta	Valvontaviranomaiselle (esim. Valvira)
 Valitus	Viranomaisen päätöksestä tai etuudesta	Hallinto-oikeudelle

thl

Lähde: THL 2022

MUISTUTUS LASTENSUOJELUASIESTA

- Muistutuksen voi tehdä, jos lastensuojelun palvelut eivät vastaa etuasi ja tarpeitasi. Muistutuksen voi tehdä myös huonosta kohtelusta, kuten esim. tilanteesta, jossa työntekijät ovat toimineet epäasiallisesti tai epäammattillisesti.
- Jos haluat, voit tehdä muistutuksen itse. Myös laillinen edustajasi (huoltajasi), omaisesi tai muu läheisesi voi tehdä muistutuksen.

Miten muistutus tehdään?

- Tee muistutus esihenkilölle. Esimerkiksi lastenkodin johtaja tai lastensuojelun johtava sosiaalityöntekijä ovat muiden työntekijöiden esihenkilöitä.
- Sinulla on oikeus saada apua muistutuksen tekemiseen. Sinulle pitää kertoa, keneltä saat apua.
- Sinulle täytyy kertoa, että sinulla on oikeus tehdä muistutus. Kertominen kuuluu esimerkiksi sille sijaishuoltopaikalle, johon sinut on sijoitettu
- Muistutus täytyy yleensä tehdä kirjallisesti. Jos muistutuksen kirjoittaminen ei ole mahdollista, kysy viranomaiselta, voitko tehdä muistutuksen suullisesti eli esim. puhelimesta.
- Muistutuksen voi kirjoittaa vapaasti omin sanoin. Voit tehdä muistutuksen koska tahansa.
- Viranomaisen täytyy vastata muistutukseen noin 1–4 viikossa. Vastauksessa täytyy kertoa, mihin toimenpiteisiin muistutuksen vuoksi on ryhdytty. Muistutukseen annetusta vastauksesta ei voi valittaa.
- Voit käyttää myös muita oikeusturvakeinoja, vaikka olisit tehnyt muistutuksen.

KANTELU LASTENSUOJELUASIASTA

- Voit tehdä kantelun, jos epäilet, että lastensuojeluasiassasi on toimittu lainvastaisesti tai epäasianmukaisesti. Kantelun voi tehdä kuka tahansa.

Miten kantelu tehdään?

- Tee kantelu valvontaviranomaiselle, kuten aluehallintovirastolle tai eduskunnan oikeusasiamiehelle.
- Sinulla on oikeus saada apua kantelun tekemiseen.
- Kantelu tehdään kirjallisesti. Kirjoita oma käsityksesi siitä, mikä on ollut lainvastaista tai muuten asiatonta toimintaa. Kerro myös, milloin se on tapahtunut.
- Kantelun tekeminen ei maksa mitään.
- Kantelusta annetaan ratkaisu. Ratkaisussa selvitetään, onko oikeuksiasi loukattu. Jos oikeuksiasi on loukattu, valvontaviranomainen vaatii korjaamaan toimintaa lainmukaiseksi. Kantelu eduskunnan oikeusasiamiehelle Eduskunnan oikeusasiamies on Suomen ylin laillisuusvalvoja. Oikeusasiamies voi tehdä tarkastuksia esimerkiksi kouluihin, lastenkoteihin, nuorisokoteihin ja lasten hoitolaitoksiin.

VALITUS LASTENSUOJELUASIASTA

- Voit yleensä hakea päätökseen muutosta eli valittaa päätöksestä, jos olet tyytymätön viranomaisen tekemään päätökseen jostain palvelusta tai etuudesta. Valituksen jälkeen viranomainen tutkii tehdyn päätöksen.
- Lastensuojeluasiat ovat hallintoasioita, joissa muutoksenhakuviranomaisena toimivat hallinto-oikeudet ja ylimpänä oikeusasteena korkein hallinto-oikeus. Kun hallintotuomioistuin on tutkinut päätöksen, se voi kumota päätöksen tai muuttaa sitä. Se voi myös katsoa, että viranomainen on tehnyt oikean päätöksen
- Päätöksessä täytyy kertoa valitusoikeudesta ja neuvoa, miten päätöksestä voi tehdä valituksen. Voit valittaa lastensuojelua koskevista päätöksistä, jos olet täyttänyt 12 vuotta. Sosiaalityöntekijän täytyy neuvoa sinua ja perhettäsi. Kun sinulle ja vanhemmillesi kerrotaan huostaanottopäätöksestä, teille pitää myös kertoa, kenelle ja miten päätöksestä voi valittaa.

Sosiaaliasiavastaava

- Sosiaaliasiavastaava on henkilö, joka toimii asiakkaiden edun turvaajana. Jokaisen hyvinvointialueen tulee nimetä sosiaaliasiavastaava ja heidän yhteystiedot löydät hyvinvointialueiden nettisivuilta. Sosiaaliasiavastaava neuvoo ja ohjaa asiakkaita heidän oikeuksissaan ja auttaa kantelun, muistutuksen tai valituksen tekemisessä. Hän ei voi muuttaa tehtyjä päätöksiä. Palvelu on maksutonta.

Lähde: Lastensuojelun käsikirja

YHTEYSTIETOJA

Sosiaaliasiavastaava Etelä-Pohjanmaa hyvinvointialue

Henna Lammi, sosiaaliasiavastaava

Puhelinajat: maanantaisin 12.30–14.00 sekä tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin klo 8.30–10.00 puh. 06 415 4111 (vaihde).

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

kirjaamo.lansi@avi.fi

Puhelinvaihde: 0295 016 000

Eduskunnan oikeusasiamies

puh: 09 4321

oikeusasiamies@eduskunta.fi

VILLA KULTALAN YHTEYSTIEDOT

Osoite: Palomäentie 19, 61720 Koskue

Ohjaajat 24/7

puh. 050 321 2772

Villa Kultalan sähköposti:
kultala.yhteinen@nauha.fi

Yksikönjohtaja Krista Saarinen
puh. 050 442 0272

Vastaava ohjaaja Ville Krintilä
puh. 050 526 7739

